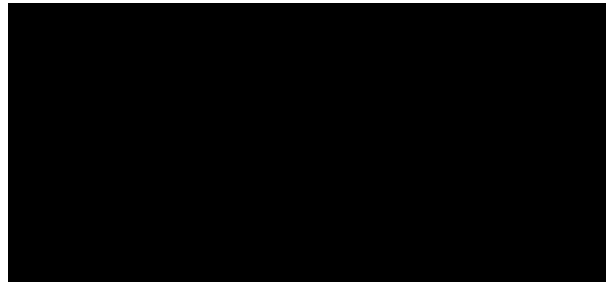

Avdelningen för energiberedskap
Enheten för tillsyn försörjningstrygghet
nis@energimyndigheten.se

Intern informationsklass: K2

Beslut om sanktion

Beslut

Statens energimyndighet (Energimyndigheten) beslutar att [REDACTED] (Bolaget) ska betala en sanktionsavgift om 1 312 400 svenska kronor.

Bakgrund

Bolaget har under år 2022 omfattats av Energimyndighetens tillsyn av anmälningsskyldighet enligt NIS-regleringen. Bolaget inkom med anmälan som samhällsviktig leverantör den 10 juni 2022.

Den 24 augusti 2023 skickade Energimyndigheten en begäran till bolaget via brev om att inkomma med bolagets identifiering av nätverk och informationssystem, riskanalys samt åtgärdsplan enligt STEMFS 2021:3.

Bolaget inkom med de begärda uppgifterna den 13 september 2023.

Den 7 november 2023 begärde myndigheten en komplettering av begärda uppgifter. Bolaget inkom med svar på komplettering den 13 november 2023.

Tillämpliga bestämmelser för tillsynen

Energimyndigheten är tillsynsmyndighet inom energisektorn för lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster (NIS-lagen) med tillhörande förordning och föreskrifter (NIS-regleringen).

NIS-lagen

23 § Leverantörer av samhällsviktiga tjänster ska utan dröjsmål anmäla sig till tillsynsmyndigheten. Av en anmälan ska det framgå om leverantören tillhandahåller en samhällsviktig tjänst i två eller flera medlemsstater inom Europeiska unionen.

24 § Den som står under tillsyn ska på begäran tillhandahålla tillsynsmyndigheten den information som behövs för tillsynen.

29 § Tillsynsmyndigheten ska ta ut en sanktionsavgift av den som underlåter att

- 1. göra en anmälan till tillsynsmyndigheten enligt 23 § eller enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till den paragrafen,*
- 2. vidta säkerhetsåtgärder enligt någon av 12–16 §§ eller enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till de paragraferna, eller*
- 3. rapportera incidenter enligt 18 eller 19 § eller enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till de paragraferna.*

30 § En sanktionsavgift ska bestämmas till lägst 5 000 kronor och högst 10 000 000 kronor.

31 § När sanktionsavgiftens storlek bestäms ska särskild hänsyn tas till den skada eller risk för skada som uppstått till följd av överträdelsen, om leverantören tidigare har begått en överträdelse och de kostnader som leverantören har undvikit till följd av överträdelsen.

32 § En sanktionsavgift får efterges helt eller delvis om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om det annars med hänsyn till omständigheterna skulle vara oskäligt att ta ut avgiften.

34 § En sanktionsavgift får endast beslutas om den som avgiften ska tas ut av har fått tillfälle att yttra sig inom två år från det att överträdelsen ägde rum.

Ett beslut om sanktionsavgift ska delges.

MSBFS 2021:9

3 kap. 1 § Med samhällsviktiga tjänster rörande el där incidenter skulle medföra en betydande störning vid tillhandahållandet av tjänsten avses 3. eldistribution till elanvändare med styrelsprioritetsklass 1–5 enligt 5 § förordningen (2011:931) om planering för prioritering av samhällsviktiga elanvändare,

STEMFS 2021:3

1 kap. 2 § Dessa föreskrifter avser en leverantörs nätverk och informationssystem som leverantören använder för att tillhandahålla samhällsviktiga tjänster.

För att identifiera vilka nätverk och informationssystem som leverantören använder för att tillhandahålla samhällsviktiga tjänster ska leverantören analysera sina nätverk och informationssystem. Om leverantören anlitar underleverantör för att stödja tillhandahållandet av de samhällsviktiga tjänsterna ska dessa nätverk och informationssystem omfattas av leverantörens analys.

Leverantören ska dokumentera den analysmetod som används enligt andra stycket liksom resultatet av analysen.

2 kap. 1 § Enligt 12 § lagen (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster ska leverantörer göra en riskanalys som ska ligga till grund för val av säkerhetsåtgärder enligt 13 och 14 §§ samma lag. Riskanalysen ska omfatta de nätverk och informationssystem som identifierats genom den analysen som utförts enligt 1 kap. 2 §.

De risker som leverantören har identifierat i riskanalysen ska värderas utifrån riskernas sannolikhet och konsekvens, varvid varje risk ska tilldelas ett riskvärde.

Leverantören ska även bedöma hur de identifierade riskerna kan påverka leveransen av den samhällsviktiga tjänsten.

4 kap. 2 § Enligt 12 § lagen (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster ska leverantören göra en riskanalys som ska ligga till grund för val av säkerhetsåtgärder. I riskanalysen ska det ingå en åtgärdsplan. Åtgärdsplanen ska innehålla följande information avseende varje säkerhetsåtgärd som ingår i planen:

- 1. vilken risk säkerhetsåtgärden påverkar,*
- 2. vilket nätverk eller informationssystem som säkerhetsåtgärden ska införas inom,*
- 3. person eller funktion hos leverantören som ansvarar för säkerhetsåtgärden,*
- 4. planerad tidsram för införande av säkerhetsåtgärden,*
- 5. säkerhetsåtgärdens påverkan på riskens sannolikhet eller konsekvens enligt den värdering som gjorts enligt 2 kap. 1 §, samt*
- 6. riskvärde efter säkerhetsåtgärdens införande.*

Motivering till beslut

Bedömning av identifiering

Myndigheten kan se att bolaget har identifierat vilka system och nätverk det anser sig använda för att tillhandahålla den samhällsviktiga tjänsten.

Bolaget har uppgett att analysmetoden varit i form av workshop med deltagare från bolaget säkerhets- respektive IT-funktioner. Bolaget har dokumenterat resultatet av workshopen i en bild.

Sammanfattningsvis bedömer Energimyndigheten att bolaget efterlever bestämmelsen i 1 kap. 2 § STEMFS 2021:3.

Bedömning av riskanalys

Bolaget har skickat in en riskanalys uppdelat i flera delar där risker har värderats utifrån sannolikhet och konsekvens och tilldelats ett riskvärde. Bolaget har även bedömt sårbarheten för varje risk. Bolaget har bedömt hur leveransen av den samhällsviktiga tjänsten kan påverkas av riskerna.

Sammanfattningsvis bedömer Energimyndigheten att bolaget har genomfört en riskanalys enligt kraven i 2 kap. 1 § STEMFS 2021:3.

Bedömning av åtgärdsplan

Energimyndigheten kan se att bolaget i sin riskanalys för de nätverk och informationssystem som används för tillhandahållandet av tjänsten har kommit fram till att vissa säkerhetsåtgärder behöver införas. Däremot bedömer myndigheten att riskanalysen saknar en fullständig åtgärdsplan eftersom det saknas tidsram, ansvarig och hur riskvärdet förändrats efter vidtagen åtgärd.

Sammanfattningsvis bedömer Energimyndigheten att bolaget inte uppfyller kraven på en fullständig åtgärdsplan som ska finnas enligt 4 kap. 2 § STEMFS 2021:3

Sanktionsavgiftens storlek

När storleken på sanktionsavgift ska bestämmas ska hänsyn tas till alla relevanta omständigheter i varje enskilt fall.¹ Särskild hänsyn ska tas till den skada eller risk för skada som uppstått till följd av överträdelsen, om leverantören tidigare begått en överträdelse och de kostnader som leverantören undvikit.

Ytterligare omständigheter som kan vägas in när sanktionsavgiftens storlek beslutas är exempelvis hur länge överträdelsen pågått, bestämmelsens betydelse för tillsynsområdet och om aktören tidigare gjort sig skyldig till en överträdelse kan det vara aktuellt att beakta om överträdelserna är likartade samt den tid som gått mellan överträdelserna. Att aktören samarbetat med tillsynsmyndigheten för att komma till rätta med överträdelser kan vara en sådan omständighet som ska påverka beloppets storlek i mildrande riktning.²

Bolaget saknar en fullständig åtgärdsplan vilket innebär en sårbarhet och risk för skada. Bolagets omsättning har i de senaste tre årsredovisningarna varit [REDACTED]. Energimyndigheten anser inte att det föreligger några förmildrande omständigheter.

Vid en samlad bedömning beslutar Energimyndigheten att bolaget ska betala en sanktionsavgift om 1 312 400 svenska kronor för överträdelserna i STEMFS 2021:3.

¹ Prop. 2017/18:205 s. 71–72.

² Ibid.

Energimyndigheten finner inte att det finns några skäl till eftergift.

Upplysningar

Sanktionsavgiften faktureras av Energimyndigheten när beslutet har vunnit laga kraft.

Hur man överklagar

Se bilaga, så här gör du för att överklaga beslutet.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Anders Wallinder. Föredragande har varit handläggaren Jessica Eriksson. Utöver har enhetscheferna Titti Norlin, Anna Karphammar, Andreas Hornwall, Karl Björklund samt handläggarna Kristin Willamo och Jasmina Cohodarevic deltagit.

Anders Wallinder

Jessica Eriksson

Beslutet har undertecknats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilaga – Så här gör du för att överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med beslutet kan du överklaga det till Förvaltningsrätten i Linköping. Överklagandet ska vara skriftligt.

Senaste dag för att överklaga

Inom tre (3) veckor från den dag då du tog emot beslutet måste ditt överklagande ha kommit in till Statens energimyndighet (Energimyndigheten).

I ditt överklagande ska du

- 1 Tala om vilket beslut du överklagar genom att ange ärendets diarienummer,
- 2 redogöra för vad du tycker är fel i beslutet, varför du vill att beslutet ska ändras och på vilket sätt du vill att beslutet ändras,
- 3 om du hänvisar till handlingar eller uppgifter behöver du bifoga dessa handlingar till ditt överklagande,
- 4 uppge dina kontaktuppgifter så att förvaltningsrätten kan nå dig: namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer.

Om du anlitar ett ombud ska fullmakt för ombudet bifogas överklagandet. En sådan fullmakt ska innehålla uppgift om ombudets namn och kontaktuppgifter samt uppdragets omfattning. Om ombudet får sätta någon annan i sitt ställe, ska även detta framgå av fullmakten.

Vem tar emot överklagandet?

Du ska skriva att du vill överklaga beslutet till Förvaltningsrätten i Linköping, men du ska ändå skicka överklagandet till Energimyndigheten.

E-postadress

registrator@energimyndigheten.se

Postadress

Statens energimyndighet
Box 310
631 04 Eskilstuna

Vad händer sedan?

Energimyndigheten prövar först om ditt överklagande har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent kan överklagandet avvisas. Annars överlämnar Energimyndigheten överklagandet och övriga handlingar i ärendet till Förvaltningsrätten i Linköping som prövar överklagandet. I vissa fall kan Energimyndigheten själv ompröva det överklagade beslutet men överklagandet kommer fortfarande att överlämnas till Förvaltningsrätten i Linköping.